

СИЛАБУС
з курсу «Управління якістю агропромислової продукції»
на отримання ступеню вищої освіти «магістр» за спеціальністю
051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 24 годин лекцій, 12 годин – практичні заняття, 54 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Кравченко Юлія Миколаївна, к.е.н., старший викладач ВНЗ кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/kravchenko-julija-mikolaivna>).

Опис курсу

Пререквізити – базові знання з дисциплін Економіка підприємства, Мікроекономіка.

Постреквізити. Підготовка кваліфікаційної роботи.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Вивчаючи дисципліну слухачі мають можливість ознайомитись з основами та принципами управління якістю агропромислової продукції, зрозуміти сутність та особливості організації системи управління якістю, системи управління безпечністю харчової продукції, системи управління навколишнім середовищем, розглянути підходи до визначення вартості якості, логістичні принципи та метрологічне забезпечення якості агропромислового виробництва.

Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту: засвоїти техніки та методики побудови і впровадження систем управління якістю агропромислової продукції відповідно до вимог міжнародних стандартів; формування навиків практичного мислення та роботи в умовах підвищення вимог до якості.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність основних теоретичних положень концепції управління якістю агропромислової продукції;
- призначення та механізм застосування класичних і сучасних методів та інструментів управління якістю;
- контроль якості поточної діяльності підприємства; послідовність етапів створення на підприємстві системи менеджменту якості, базуючись на процесному підході, та забезпечення її ефективного функціонування на основі концепції постійного поліпшення;
- порядок застосування міжнародних стандартів у процесі створення та сертифікації системи менеджменту якості на підприємствах і проведення внутрішнього й зовнішнього аудиту системи управління якістю

вміти:

- оцінювати відповідність якості агропромислової продукції вимогам нормативних документів;
- володіти сучасними методами сертифікації продукції;
- визначати головні заходи з вирощування високоякісної продукції рослинництва, її первинної переробки і зберігання;
- цілеспрямовано впливати на підвищення біологічної цінності, екологічної чистоти та якості сільськогосподарської продукції;
- обґрунтовувати ефективність проведення заходів, спрямованих на підвищення якості агропромислової продукції.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета викладання дисципліни – формування у майбутніх спеціалістів комплекс знань щодо базових принципів, категорій, методів та інструментів економіки якості в сучасних компаніях, узагальнюючи основні досягнення теорії та практики в галузі економіки якості, показати необхідність використання цих досягнень у всіх сферах діяльності організації; сформувати уявлення про системну організацію процесів економіки якості на підприємстві, що відповідає вимогам міжнародних стандартів.

Завдання: пізнати управління якістю агропромислової продукції як науку, її предмет, методи й функції; розкрити систему менеджменту якості відповідно до стандартів ISO, міжнародних, регіональних і національних організацій з якості продукції; вивчити законодавчу базу метрологічної служби України; розкрити значення стандартизації та сертифікації в Україні.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентностей щодо здатностей фахівця формувати цілі та розробляти політику якості в організації; визначати критерії результативності та ефективності роботи на засадах якості; здійснювати самооцінювання діяльності та моделювання досконалості, проводити аудит якості; оцінювати та управляти витратами на якість; створювати організаційні передумови для ефективного функціонування систем управління якістю та проведення їх сертифікації, а також формування здатностей:

ЗК6.Здатність розробляти та управляти проектами.

ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ФК1.Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

ФК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

ФК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

ФК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

ФК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

ФК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.

ФК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

ФК12. Здатність проводити оцінку конкурентоспроможності підприємств аграрного сектору та розробляти управлінські рішення щодо її формування в глобальній економіці.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, концепціями, технологіями та методами управління якістю агропромислової продукції, зокрема:

Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

Оцінювати конкурентоспроможність підприємств аграрного сектору та розробляти управлінські рішення щодо її формування в глобальній економіці.

Структура курсу

Змістовий модуль 1.

Лекції:

Тема 1. Якість агропромислової продукції як об'єкт управління.

Тема 2. Методологія управління якістю продукції

Тема 3. Економічні основи управління якістю

Тема 4. Екологічні аспекти регулювання якості агропромислової продукції

Тема 5. Управління безпечністю харчової продукції та сільськогосподарської сировини

Тема 6. Управління якістю навколишнього середовища

Семінарські заняття:

Тема 1. Поняття, категорії, показники та методи оцінювання якості агропромислової продукції.

Тема 2. Системи управління якістю, сутність і основні положення.

Тема 3. Концепція аналізу безпечних чинників та критичних точок контролю.

Змістовий модуль 2.

Лекції:

Тема 7. Значення стандартизації. Стандарти ISO серії 9000

Тема 8. Сертифікація продукції і систем якості.

Тема 9. Метрологія в управлінні якістю.

Темам 10. Логістика в управлінні якістю агропромислової продукції.

Тема 11. Міжнародні стандарти управління якістю.

Тема 12. Концепція загального управління якістю.

Семінарські заняття:

Тема 4. Обов'язкова та добровільна сертифікації продукції.

Тема 5. Метрологічне забезпечення якості продукції

Тема 6. Розробка й впровадження системи менеджменту якості

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>
4. Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США
<https://www.fas.usda.gov>
6. Офіційний сайт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН
<http://www.fao.org>
7. Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>
8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org
9. Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку
www.oecd.org

10. Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua
11. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua
12. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://portal.rada.gov.ua/>
13. Офіційне інтернет-представництво Національного банку України. URL.: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
14. Офіційний агропортал Пропозиція <http://www.propozitsiya.com/>
15. Офіційний сайт Української аграрної конфедерації <http://agroconf.org/>
16. Enabling the business of agriculture <http://www.worldbank.org>
17. Enabling the business of agriculture 2019.
18. <https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/31804>
19. <http://eba.worldbank.org/~media/WBG/AgriBusiness/Documents/Reports/2016/EBA16-Full-Report.pdf>